

ABSTRAK

Sumber Daya Manusia sangatlah penting bagi kesejahteraan dan pembangunan suatu negara, terutama pembangunan ekonominya. Indonesia memiliki Sumber Daya Manusia yang berlimpah. Hal itu membuat pemerintah Republik Indonesia menitikberatkan kepada upaya pengembangan kualitas SDM agar Indonesia mampu bersaing dalam kancah global. Salah satu peluang yang disediakan ialah Program Ausbildung di Jerman. Untuk mengikuti program Ausbildung di Jerman ini, maka calon peserta haruslah memiliki sertifikat bahasa Jerman level B1 atau B2 dari Goethe Institut. Goethe-Institut merupakan sebuah lembaga kebudayaan *non-profit* milik Republik Federal Jerman yang aktif di seluruh dunia. Goethe Institut mempromosikan studi bahasa Jerman di luar negeri dan mendorong terjadinya pertukaran budaya internasional. Dan program Ausbildung ini merupakan program magang yang dipadukan dengan pendidikan vokasi di Jerman dan mendapatkan gaji.

Adapun tujuan dari penelitian ini ialah untuk mengetahui secara besar gambaran umum dari Goethe Institut di Indonesia. Selanjutnya untuk mengetahui segala proses dari program Ausbildung ini dan bentuk implementasi Goethe Institut dalam prasyarat program vokasi Ausbildung. Sedangkan manfaat dan penggunaan penelitian ini, diharapkan dapat memberikan informasi tambahan bagi penulis maupun pembaca, juga diharapkan mampu memberikan informasi tambahan bagi para penulis lain yang berminat mengangkat tema mengenai Goethe Institut serta proses program Ausbildung di Jerman selama tahun 2016-2020 ini.

Dalam penelitian ini, metode yang digunakan oleh penulis ialah Metode Penelitian Kualitatif Deskriptif di mana bertujuan untuk mendeskripsikan fenomena-fenomena yang ada seperti aktivitas, karakteristik, hubungan, dan kemudian diinterpretasikan. Dalam hal ini, fenomena yang diangkat oleh peneliti ialah mengenai peranan Goethe Institut Indonesia dalam menjadi fasilitator legalitas untuk kemampuan bahasa Jerman bagi calon peserta Ausbildung. Penelitian kualitatif deskriptif ini merupakan upaya untuk melaporkan apa yang terjadi.

Dengan demikian dalam penelitian ini Goethe Institut berperan sebagai fasilitator legalitas kemampuan bahasa Jerman yang sudah diakui secara internasional dan merupakan salah satu prasyarat program vokasi Ausbildung. Apa saja yang menjadi syarat, dan bagaimana proses program Ausbildung yang berlangsung di Jerman untuk calon tenaga ahli Indonesia.

Kata Kunci : *Goethe Institut, Diplomasi, Pelatihan Vokasi, Ausbildung*

ABSTRACT

Human Resources are very important for the welfare and development of a country, especially its economic development. Indonesia has so many Human Resources. This makes the government of Indonesia focus on developing the quality of its human resources, so that Indonesia can compete in the global arena. One of the opportunities provided is the Ausbildung Program in Germany. To take part in the Ausbildung program in Germany, participants must have a German language certificate level of B1 or B2 from the Goethe Institute. The Goethe-Institute is a non-profit cultural institution belong to the Federal Republic of Germany that is active worldwide. The Goethe Institute promotes German language studies abroad and encourages international cultural exchange. And Ausbildung program is an internship program that combined with vocational education in Germany and the participants gets salary.

The purpose of this research is to find out the general picture of Goethe Institute in Indonesia. Furthermore, it is to find out all the processes of the Ausbildung program and the implementation of the Goethe Institute in the prerequisites for the Ausbildung vocational program. While the benefits and use of this research are expected that it can provide additional information for writers and readers, it is also expected to be able to provide additional information for other writers who are interested in using the theme of the Goethe Institute and the Ausbildung program process in Germany during 2016-2020.

In this study, the method used by the author is Descriptive Qualitative Research Method which aims to describe existing phenomena such as activities, characteristics, relationships, and then interpret them. In this case, the phenomenon raised is about the role of Goethe Institut Indonesia in becoming a legality facilitator for German language skills for prospective Ausbildung participants. This descriptive qualitative research is an attempt to report what happened.

Thus, in this study, Goethe Institute acts as a facilitator of the legality of German language skills which has been recognized internationally and is one of the prerequisites for the Ausbildung vocational program. What are the requirements, and how is all the process of Ausbildung program which takes place in Germany for prospective Indonesian experts.

Keywords : *Goethe Institute, Diplomacy, Vocational Training, Ausbildung*

ABSTRAK

Sumber Daya Manusa penting pisan pikeun kamaslahatan sareng kamekaran hiji nagara, khususna kana pangwangunan ékonomi na. Indonesia gaduh SDM anu seueur. Ieu ngajantenkeun pamaréntah Républik Indonésia fokus kana usaha ngembangkeun kualitas sumber daya manusa supados Indonésia tiasa bersaing dina arena global. Salah sahiji kasempetan anu disayogikeun nyaéta Program Ausbildung di Jérman. Pikeun ilubiung dina program Ausbildung di Jérman, calon pamilon kedah ngagaduhan sertipikat basa Jérman tingkat B1 atanapi B2 ti Goethe Institut. Goethe-Institut mangrupikeun lembaga budaya nirlaba milik Républik Féderal Jérman anu aktip di sakumna dunya. Lembaga Goethe ngamajukeun studi basa Jerman di mancanagara sareng ngadorong patukaran budaya internasional. Program Ausbildung nyaéta program magang anu digabungkeun sareng pendidikan vokasional di Jérman sareng kéngingkeun gaji.

Tujuan tina panilitian ieu nyaéta pikeun milarian gambaran umum ngeunaan Goethe Institut anu aya di Indonésia. Salajengna, pikeun milarian terang sadaya prosés program Ausbildung sareng palaksanaan Goethe Institute dina prasarat pikeun program kejuruan Ausbildung. Sanaos manpaat sareng panggunaan tina panilitian ieu dipiharep tiasa masihan inpormasi tambahan pikeun panulis sareng pamiarsa, ogé dipiharep tiasa nyayogikeun inpormasi tambahan pikeun panulis anu sanés anu minat nganggo téma ngeunaan Goethe Institut sareng prosés program Ausbildung di Jérman salami 2016-2020.

Dina panilitian ieu, cara anu dianggo ku panulis nyaéta metode panilitian kualitatif déskriptif anu tujuanna pikeun ngadéskripsikeun fénoména anu aya sapertos kagiatan, ciri, hubungan, teras diinterpretasi. Dina hal ieu, fenomena anu diangkat ku panaliti ngeunaan peran Goethe Institut Indonesia dina janten fasilitator légal pikeun katerampilan basa Jérman pikeun calon pamilon Ausbildung. Panilitian kualitatif deskriptif ieu mangrupikeun upaya ngalaporkeun naon anu kajantenan.

Janten, dina panilitian ieu, Goethe Institut bertindak salaku fasilitator legalitas katerampilan basa Jérman anu diaku sacara internasional sareng mangrupikeun prasyarat pikeun program kejuruan Ausbildung. Naon saratna, sareng kumaha prosés program Ausbildung lumangsung di Jérman pikeun calon ahli Indonésia.

Kata konci: *Goethe Institut, Diplomasi, Pelatihan Kejuruan, Ausbildung*